

Samenwerkingsovereenkomst RSP gemeente Emmen - provincie Drenthe IGO ATALANTA (5 juli 2010)

In het convenant Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (RSP-ZZL) van 23 juni 2008 zijn de beleidsstrategische en financiële uitgangspunten vastgelegd voor de ruimtelijke en economische structuurversterking van Noord-Nederland en de verbetering van de voorwaardenscheppende bereikbaarheid. De Integrale Gebiedsontwikkeling Atalanta (IGO Atalanta) valt onder de uitwerking van het RSP-programma Bereikbaarheid, onderdeel Regionaal Mobiliteitsfonds en onder het Ruimtelijk Economisch Programma Drenthe 2009-2020 (REP). Gemeente en provincie wensen hun samenwerking bij de uitwerking en realisatie van de gezamenlijke ambities in het kader van de IGO Atalanta als volgt vast te leggen:

1. Gezamenlijke opgave

Emmen zet samen met de provincie in op de versterking van haar (inter-)nationale positie, het bevorderen van ruimtelijke en economische kwaliteit en afstemming van ruimtelijke vraagstukken met het beleid voor klimaat en energie. Om hieraan in de komende 8-10 jaar een impuls te geven is het Masterplan Emmen-Centrum ontwikkeld waarbinnen de IGO Atalanta het hoofdthema vormt. Emmen en de provincie komen overeen IGO Atalanta gezamenlijk vorm te geven.

Op economisch vlak staat Emmen voor de opgave om de transformatie naar een meer kennisgerichte economie te bevorderen. Het toeristisch aanbod zal verder worden versterkt. Duurzaam wonen en toepassen van energiebesparing, c.q. nieuwe energiealternatieven worden gestimuleerd. Binnen de IGO Atalanta vinden deze ambities een uitwerking via een samenhangende benadering, waarbij duurzaamheid en kwaliteitsdenken centraal staan. Kern van dit project is de versterking van de oost-west-as in de binnenstad van Emmen, waarbij de verplaatsing van de dierentuin en het theater naar de westzijde van het centrum op de Noordbargeres essentieel is. De vrijkomende oude locaties worden hoogwaardig herontwikkeld. De verbindende schakel tussen nieuwe locatie dierentuin/theater en het stadscentrum wordt gevormd door een hoogwaardig centrumplein, waarvoor de Hondsrugweg gedeeltelijk wordt ondertunneld. De planontwikkeling is er ook opgericht een betere aansluiting van bus en trein op het centrumgebied te ontwikkelen en daarvoor openbaar vervoer knooppunten te ontwikkelen. Ook het fietsverkeer vormt een onderdeel van de verbetering van de bereikbaarheid van het centrumgebied.

Meer specifiek omvat de IGO Atalanta de volgende onderdelen:

*** Hoofdstraatlocatie (oude locatie dierentuin)**

- Duurzame herontwikkeling tot hoogwaardige attractie voor inwoners en bezoekers op basis van behoud van landschap en cultuurhistorie;
- Op innovatieve wijze herontwikkelen met als thema's nul-energie en bijzondere architectuur.
- Locatie functioneel invullen met een economisch duurzaam inhoudelijk programma, waaronder wonen en creatief werken in een unieke omgeving.

* **Verbindingsplein**

- Verbindingsplein boven de Hondsrugweg als attractieve en functionele verbindende schakel tussen nieuwe diertuin/theater en stadscentrum en als eerste stap in de verbetering van de economische en verkeerstechnische verbindingen in het stadscentrum.
- Ontwikkeling van openbaar vervoer knooppunten.
- Nationale en internationale betekenis en bekendheid via grootschalige evenementen.
- Eigen economische functies, vliegwiel voor verdere investeringen in de 'wanden' van het plein.
- Proeftuin voor duurzaamheid en innovatie
- Profilering van Emmen als economisch kernzone binnen Noord-Nederland.

* **Centrum-west met nieuw dierenpark/theater**

- Dierenpark/theater ontwikkelen klimaatneutraal en mede als kennisinstituut op terrein van watertechnologie, sensortechnologie en energie.
- Meerwaarde van functioneel geïntegreerd innovatief concept van dierenpark en theater met een unieke toeristische aantrekkingskracht.
- Theater met bijzondere akoestische kwaliteiten en met kenniscentrum presentatietechnologie.
- Ontwikkeling opleiding Locatietheater, met optie van praktijkjaar binnen nieuw dierenpark.
- Ontwikkeling van een Kenniscentrum voor toerisme.
- Bestemming en inrichting Centrum-west mede afstemmen op duurzame waterwinning, aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden.

* **Bereikbaarheid**

De bereikbaarheidsafspraken in het RSP convenant, onderdeel RMF voorzien in de volgende onderdelen:

- ondertunneling Hondsrugweg
- upgrading Boermarkeweg (in onderzoek)
- vergroting capaciteit aansluitingen N34-N381 en N34-N391 (Rondweg)

Verbetering spoorlijn Zwolle-Coevorden/Emmen

De opwaardering van de spoorlijn Emmen-Zwolle is ook onderdeel van het RSP-programma (staat in feite los van Atalanta, maar de gemeente levert wel een bijdrage).

Voor de gemeente Emmen betreft dit o.a. het ontwikkelen van het station Emmen-Zuid en transferium. Het station Emmen-Zuid is inmiddels aanbesteed.

2. Rolverdeling gemeente – provincie

De gemeente is eindverantwoordelijk voor het totaalconcept en voert de eindregie en is daarmee risicodragend. De provincie beschouwt de afgesproken bijdragen als maximumbedragen. De provincie is medeverantwoordelijk vanuit haar rol bij de afstemming op de programmatische uitvoering van het rijkconvenant RSP, regionale beleidsvorming, planvorming, planprocedures en medefinanciering. De

provincie beschikt ook de rijksbijdrage uit het Regionaal Mobiliteitsfonds en REP-middelen (regionale deel).

In de samenwerking wordt uitgegaan van een flexibele organisatiestructuur die steeds wordt afgestemd op de fasen waarin het project verkeert.

Uitgangspunt daarbij is dat bij de samenwerking en uitwerking in projecten in de af te geven beschikking voorwaarden worden gesteld aan:

- integraliteit van het project. De beleidsvelden (als duurzaamheid, kennis, cultuur, economie, bereikbaarheid) moeten elkaar aanvullen en versterken;
- prestatieafspraken. In de af te geven beschikking zijn de provinciale doelen opgenomen die de provincie met het desbetreffende project wil bereiken;
- monitoring. Gedurende de looptijd van het project worden de doelen, fasering en financiën geëvalueerd en zo nodig in overleg bijgesteld.

De bestuurlijke coördinatie wordt daarin verzorgd door de burgemeester van Emmen en de gedeputeerde(n) voor economie en ruimtelijke ontwikkeling in de provincie Drenthe. Provincie en gemeenten hebben beiden in de ambtelijke organisatie ondersteuning en integratie geborgd.

3. *Bijdragen*

Alle genoemde rijks- en provinciale bijdragen zijn incl. BTW.

De totaalinvestering van het project Integrale gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum/Atalanta wordt geraamd op ca. € 468 mln. Onderdeel hiervan is de € 60 mln. van de bereikbaarheidsafspraken in het RSP convenant, onderdeel RMF.

De gemeente Emmen draagt maximaal € 20 mln. bij voor de bereikbaarheidsonderdelen van de gebiedsontwikkeling Emmen-Centrum. Rekening houdend met het feit dat er circa € 10 mln. aan RSP - Rijksmiddelen beschikbaar is voor de bereikbaarheidsdoelen in het Centrumgebied van Emmen is de provincie Drenthe bereid voor maximaal € 30 mln. bij te dragen aan de bereikbaarheidsonderdelen in het Centrumgebied van Emmen.

Naast de bovengenoemde bereikbaarheidsonderdelen hebben Emmen en de provincie afspraken gemaakt over de bijdragen in de andere functionele onderdelen, die onlosmakelijk zijn verbonden met het totaalplan voor de IGO Atalanta. Deze planonderdelen betreffen onder andere het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van het centrumgebied, locatie Hoofdstraat toepassingen op het terrein van klimaat, energie, sensortechnologie en water, extra voorzieningen theater en ruimtelijke kwaliteit.

De raad van Emmen heeft zich in december 2008 bereid verklaard voor deze onderdelen in beginsel € 80 mln.(excl. BTW) te reserveren.

Op basis van de door Emmen ontwikkelde plannen draagt de provincie maximaal € 40 mln. bij aan provinciale middelen in de komende 8-10 jaar voor deze onderdelen. Daarbij is afgesproken dat de uiteindelijke besluitvorming over het definitief beschikbaar komen van de provinciale middelen steeds zal gebeuren op basis van concrete projectaanvragen, die moeten passen binnen onder meer de provinciale kaders en voorwaarden en bijdragen aan doelrealisatie. Op programmaniveau (RSP-plus) is de verhouding van de bijdragen gemeente-provincie 2 op 1.

Voor de opwaardering van de spoorlijn Emmen-Zwolle is een bedrag van € 33 mln. gereserveerd. De gemeente Emmen stelt hiervoor een bedrag van € 8,7 mln. beschikbaar.

Ten behoeve van het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) heeft de provincie besloten om voor de IGO-Atalanta € 10 mln. regionale rijks-REP-middelen te reserveren voor ruimtelijk-economische projecten in Emmen. Deze projecten moeten passen binnen de financiële kaders van het rijksconvenant en het uitvoeringskader REP-regionaal deel.

In het rijksconvenant RSP is geregeld dat deze regionale rijksmiddelen 58% van de subsidie vanuit de overheden vormen. De provincie voegt hier maximaal 21% provinciale cofinancieringsmiddelen aan toe, op voorwaarde dat ook de gemeente 21% bijdraagt. Deze provinciale cofinanciering is onderdeel van de afgesproken € 40 mln. De gemeentelijke cofinanciering is onderdeel van de afgesproken € 80 mln. De cofinanciering van deze rijks-REP-middelen, gemeente en provincie elk is maximaal € 3,6 mln. Voor deze cofinanciering van rijks-REP-middelen geldt een verdeling van gemeente en provincie van 50% (dus niet de verhouding van 2 op 1).

In het rijksconvenant is ook vastgelegd dat de verhouding van de subsidiabele kosten overheid versus bedrijven en kennisinstellingen 65% -35% is. Dus maximaal beschikbaar: decentraal rijksbijdrage: € 10 mln.; provincie: € 3,6 mln.; gemeente; € 3,6 mln.; bedrijven/kennisinstellingen: € 9 mln.

In aanvulling op de bovenstaande financiële afspraken hebben de gemeente en de provincie afgesproken zich gezamenlijk in te spannen voor de werving van de nog noodzakelijke (extra) financiële middelen uit het Ruimtelijk-Economisch Programma (rijksdeel -REP), MIRT, FES, de lopende noordelijke programma's PiD/Koers Noord en Operationeel Programma EFRO, eventuele andere en nieuwe investeringsprogramma's tot en met 2020 en bijdragen van "derden", waaronder het bedrijfsleven en kennisinstellingen.

4. RSP middelen

In het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn convenant rijk-regio 2008 is opgenomen dat de RSP-bijdrage bereikbaarheid gebaseerd is op kasbedragen, prijspeil 2007 en all in (inclusief BTW, Voorbereiding Administratie en Toezicht, Onvoorzien en Risico's. Deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd met het door het rijk toegekende percentage van het indexcijfer bruto overheidsinvesteringen (IBOI). De (financiële) meerjaren uitvoeringsplanning RSP 2008-2020 en de systematiek van inzet en verantwoording van de overheidsbijdragen wordt op programmaniveau nader uitgewerkt tussen de convenantpartijen (rijk en noordelijke provincies). De regionale inzet en strategie worden afgestemd in de SNN-bestuurscommissies Economische Zaken (RSP-REP), respectievelijk Stedelijke Ontwikkeling en Mobiliteit (RSP-Bereikbaarheid).

De door de provincie gemaakte VAT-kosten worden door de provincie ingehouden op de provinciale bijdragen. Deze extra inzet wordt jaarlijks bij de begrotingsvoorbereiding herijkt op basis van daadwerkelijk gepleegde inzet (ter indicatie: in 2010 gaat het om circa 2 fte. ad circa € 150.000 in totaal.)

5. *Financieel-administratieve organisatie RSP gedeelte*

De afwikkeling van de rijks- en provinciale RSP-bijdrage(n) verloopt o.a. via het Regionaal Mobiliteitsfonds, via de provinciale programmamanager. Over de werking, het beheer en de verantwoording van het fonds zijn nadere afspraken gemaakt tussen het rijk en het SNN. Binnen deze kaders maken gemeente en provincie nadere afspraken over de financieel-administratieve organisatie rond het IGO Atalanta. Ook over de andere subsidiestromen die niet via het mobiliteitsfonds lopen worden nadere afspraken gemaakt tussen provincie en gemeente.

Deze overeenkomst kan niet zonder wederzijdse toestemming worden gewijzigd.

Emmen, juli 2010

Assen, juli 2010

De gemeente Emmen,
Namens deze,

De heer C. Bijl,
Burgemeester

De provincie Drenthe,
Namens deze,

Mevrouw J. Vlietstra,
Gedeputeerde

Mevrouw A. Haarsma,
Gedeputeerde

